

Anordning om registrering af varemærker og fællesmærker for næringsdrivende og for foreninger og offentlige myndigheder hjemmehørende i Amerikas Forenede Stater.

Vi Frederik den Niende, af Guds Nåde Konge til Danmark, de Venders og Goters, Hertug til Slesvig, Holsten, Stormarn, Ditmarsken, Lauenborg og Oldenburg,

Gør vitterligt: I medfør af bestemmelserne i § 14 i lov nr. 101 af 7. april 1936 om varemærker, jfr. § 1 i kongelig anordning af 26. september 1936 om beskyttelse af varemærker, og § 7 i lov nr. 102 af 7. april 1936 om fællesmærker vil Vi herved have anordnet som følger:

§ 1.

Enhver, der er hjemmehørende i Amerikas Forenede Stater, og som dér driver industri eller håndværksvirksomhed, jordbrug, bjergværk, handel eller anden næring, skal have adgang til ved registrering at erhverve eneret til benyttelse af varemærker her i riget uden hensyn til, om de til registrering anmeldte mærker er registreret for den pågældende næringsdrivende i hjemlandet.

§ 2.

Lovligt bestående foreninger, som er hjemmehørende i Amerikas Forenede Stater, og som har til formål at varetage erhvervsmæssige fællesinteresser for sine medlemmer, samt amerikanske offentlige myndigheder, der varetager erhvervsmæssige fællesinteresser for grupper af statsborgere, skal have adgang til ved registrering at erhverve eneret for sine medlemmer, henholdsvis for vedkommende statsborgere, til benyttelse af fællesmærker her i landet uden hensyn til, om de til registrering anmeldte mærker er registreret for den pågældende forening eller offentlige myndighed i Amerikas Forenede Stater.

§ 3.

Denne anordning træder i kraft straks.

Givet på Amalienborg, den 17. september 1953.

Under Vor Kongelige Hånd og Segl.

Frederik R.

(L. S.)

Aage L. Rytter.

Bekendtgørelse om uddannelse på de anerkendte børnehaveseminarier.

Indledning.

Børnehaveseminariernes formål er at uddanne ledere og medarbejdere til børnehaver og lignende institutioner.

Seminarierne meddeler gennem en 2-årig uddannelse eleverne de almene og pædagogiske kundskaber og praktiske færdigheder, som er nødvendige for virksomheden i børnehaver, idet der samtidig lægges vægt på gennem denne uddannelse at udvikle og modne elevernes personlighed, således at de bliver sig børnehavegerningens pædagogiske og sociale ansvar bevidst.

Undervisningen forudsættes gennemført i løbet af et sammenhængende tidsrum på 2 år, men hvor særlige forhold taler derfor, kan seminariet tillade, at uddannelsestiden afbrydes mellem 1. og 2. klasse, dog således at afbrydelsen ikke bør udstrækkes ud over 2 år.

I. Oprettelse af børnehaveseminarier og tilsynet med disse.

§ 1.

Stk. 1. Som betingelse for godkendelse af børnehaveseminarier som berettigede til at meddele den i denne bekendtgørelse omhandlede uddannelse, der kvalificerer til overtagelse af stillinger som ledere og medarbejdere ved børnehaver, kræves:

at der foreligger en fyldestgørende plan for undervisningen, herunder angående optagelsesbetingelser, undervisningens indhold og afslutning,

at lederen normalt har forudgående uddannelse i og virksomhed inden for arbejdet i en institution for forebyggende børneværn og i kraft af sin uddannelse og erfaring iøvrigt må anses for egnet til at lede et børnehaveseminarium,

at lærerne har de fornødne kvalifikationer, hvortil for lærere i specialfag i almindelighed må forlanges en nærmere dokumenteret særlig uddannelse i disse fag, og for lærere i de almene børnehavefag uddannelse som børnehavelærerinder,

at der er sikret adgang for eleverne til den fornødne praktiske uddannelse i øvelsesbørnehaver, der er godkendt som sådanne af overinspektionen for børneforsorgen,

at lokalerne kan godkendes som tilfredsstillende som undervisningslokaler for det pågældende elevtal,

at vedtægterne for seminariet og dets bestyrelse kan godkendes af undervisningsministeriet, at seminariet underkaster sig det af ministeriet anordnede tilsyn, jfr. stk. 4, og

at seminariets klassetal og størrelsen af de enkelte klasser kan godkendes af ministeriet.

Stk. 2. Seminariets ledelse bestrides af den anerkendte seminarielærer; i de tilfælde, hvor lederen ikke selv har erfaring som børnehavelærer, sker ledelsen i samarbejde med lederen af den praktiske uddannelse, som bør være eller have været leder af en børnehave.

Den øverste ledelse af børnehaveseminariet er — såfremt seminariet ikke ejes af forstanderen — underlagt en bestyrelse. Foruden lederen af seminariet skal en repræsentant for øvelsesbørnehaverne, en repræsentant for folkeskolen eller den højere skole samt en læge have sæde i bestyrelsen.

Bestyrelsens sammensætning iøvrigt skal forelægges undervisningsministeren til godkendelse for hvert seminarium.

Stk. 3. Med godkendelsen, der meddeles af undervisningsministeren, følger adgang til at oppebære statstilskud til undervisningen efter de herfor fastsatte regler.

Stk. 4. Tilsynet med undervisningen udøves af en af ministeren beskikket konsulent, der normalt skal være uddannet på et børnehaveseminarium og derefter have haft praktisk arbejde i en børnehave. Konsulenten vederlægges med et på de årlige finanslove bevilget honorar.

II. Optagelse i seminariet.

§ 2.

Stk. 1. For at kunne optages i børnehaveseminiariets yngste klasse skal eleven:

a) være fyldt 20 år inden optagelsen.

Under særlige omstændigheder kan undervisningsministeren meddele tilladelse til, at elever, der er fyldt 19 år, optages, såfremt de må antages at være i besiddelse af tilstrækkelig modenhed for børnehavegerningen.

Det pålægges seminarierne at gøre elever, der ved optagelsen er fyldt 32 år, bekendt med, at de ikke efter afsluttet prøve kan vente ansættelse med pensionsret ved anerkendte børnehaver.

b) fremlægge tilfredsstillende vidnesbyrd om forhold og vandel, deriblandt vidnesbyrd fra rette vedkommende om, hvad hun har været sysselsat med siden sin udtræden af børneskolen.

c) ved en ikke over en måned gammel lægeattest — herunder attest for tuberkuloseundersøgelse — godtgøre ikke at lide af nogen sygdom eller legemlig mangel, der gør eleven uskikket til at være børnehavelærerinde, eller som bevirker, at hun kan smitte eller skade de andre elever på seminariet. Tuberkuloseattest kan erstattes af en inden en måned efter optagelsen afgiven attest fra den stedlige centralstation for tuberkuloseundersøgelser.

d) have gennemgået en almindelig undervisning, der ligger udover den almindelige folkeskoleuddannelse, såsom gennemgang af et 5 måneders kursus på en folkehøjskole eller anden lignende uddannelse.

Studentereksamen, realeksamen eller anden hermed ligestillet eksamen giver adgang til optagelse uden yderligere betingelser i den heromhandlede henseende.

e) have gennemgået praktisk virksomhed af mindst et års varighed, hvoraf et halvt år i en børnehave, et børnehjem, der optager børn i alderen 2—7 år, eller lignende, og et halvt år som husassistent i et privathjem.

Det tilrådes elever, der har lejlighed dertil, tillige at gennemgå den 1-årige barneplejeuddannelse.

Stk. 2. Er det tvivlsomt, om en elev opfylder visse af de i stk. 1 nævnte betingelser for optagelse, kan denne ske på prøve. Endelig bestemmelse angående optagelsen vil være at træffe inden 3 måneder efter optagelsen på prøve.

Stk. 3. Såfremt en elev under uddannelse ikke mere opfylder de helbredsmaessige eller moralske krav til denne, eller iøvrigt findes uegnet til gerningen, vil hun være at udelukke fra videre undervisning efter bestemmelse af seminariet.

III. Den teoretiske undervisning på børnehaveseminarierne, herunder undervisningen i de manuelle fag.

§ 3.

Stk. 1. Undervisningens hovedformål er at give eleverne forståelse af barnenaturens legemlige og sjælelige behov samt viden om, hvorledes disse behov tilfredsstilles, og barnets naturlige sunde udvikling derved fremmes. Der tages herved væsentligt hensyn til børnehaveralderen — det 2—7-årige barn —, men eleverne må indstilles på en helhedsopfattelse af barnets udvikling og må derfor følge dennes forløb både hos det spæde barn og skolebarnet.

Stk. 2. Herudover tilsigter den teoretiske undervisning at give eleverne kendskab til det danske samfunds struktur, den sociale lovgivning, særligt vedrørende børn, administrationen af institutioner og forebyggende børneværn, og ganske særlig familiens placering i samfundet, dens opgaver, ansvar, pligter og rettigheder. Endelig har undervisningen til formål at bibringe eleverne den for gerningen nødvendige almindelse.

§ 4.

Der gives undervisning i de nedennævnte fag, og til vejledning for børnehaveseminarierne meddeles her en normaltimeplan til angivelse af, hvor mange ugentlige undervisningstimer der formentlig at burde tillægges hvert enkelt fag.

	ialt
Psykologi.....	144
Pædagogik.....	72
Børnehavelære.....	144
Sociale fag og børnelovgivning.....	90
Etik.....	18
Sundheds- og sygdomslære.....	72
Naturkundskab.....	36
Dansk, børnelitteratur.....	72
Sang og sanglege.....	108
Tegning.....	72
Rytmik og gymnastik.....	108 (72)
Manuelt arbejde, herunder træsløjd.....	216 (180)
Valgfri fag.....	72
	1224 (1152)

Institutionsbesøg og foredrag ligger uden for timetallet.

§ 5.

Psykologi.

Eleverne lærer om de vigtigste sjælelige funktioner hos mennesket med særligt henblik på de specielle pædagogiske og psykologiske opgaver over for børnene i børnehaven. Eleverne må lære at foretage psykologiske iagttagelser af børn og forstå disses reaktioner og særlige individuelle behov, samt at hjælpe dem til den bedst mulige tilpasning.

Den almindelige børnepsykologi må være gennemgået i et omfang som i Tordrups børnepsykologi. Undervisningen bør på forskellige områder suppleres med læsning af andre værker indenfor børnepsykologien.

Denne gennemgang kan foregå, dels ved at læreren gennemgår stoffet, dels ved elevforedrag, skriftlige opgaver o. s. v. Mindst eet iagttagelsesskema over psykologiske iagttagelser af børnene bør gennemgås. På grundlag af denne gennemgang skriver eleven een eller flere karakteristikker af børnehavebørn.

§ 6.

Pædagogik.

Stk. 1. Undervisningen tilsigter at bibringe eleverne kendskab til opdragelsens mål og midler, herunder forståelse af opdragerens ansvar for tilvejebringelse af det rette milieu under barnets opvækst. Børnehavens specielle pædagogiske opgaver må klargøres for eleverne.

Stk. 2. Stoffet tilrettelægges i almindelighed således, at hovedvægten det 1. år under fremhævelse af sammenhængen i den historiske udvikling lægges på pædagogikkens historie, medens 2. års undervisning hovedsagelig består i en gennemgang af vor tids pædagogiske undervisningsformer og opdragertanker. Som eksempler på historisk stof kan anføres opdragelsen hos grækerne, Rousseau, Pestalozzi, Frøbel, Grundtvig og Kold, og som eksempler på vor tids pædagoger kan nævnes Jan Ligthart, Decroly, Montessori og Dewey.

§ 7.

Børnehavelære.

Stk. 1. Børnehavesagens historie.

Børnehavens ide og oprindelse gennemgås, og børnehavesagens vækst og udbredelse i en række lande følges. Særlig grundigt gennemgås den danske børnehavesags historie og øjeblikkelige stilling samt børnehavesagen i de andre nordiske lande.

Stk. 2. Praktisk børnehavelære.

A. Børnehavens arbejde med børnene.

1. Praktisk-pædagogiske spørgsmål fra børnehaven, specielt betydningen af den daglige omsorg for børnenes trivsel: børnenes modtagelse, leg, sysselsættelse, bespisning, hvile, ophold i det fri o. s. v.

2. Tilrettelæggelse af en dagsplan.

3. „Emnearbejde“. Emnearbejdets ide — specielt for de større børn — som „interessecentrum“ gennemgås. Forskellige arter af emner fra naturen og menneskelivet behandles, og eleverne får lejlighed til selv at udarbejde forslag til emner egnede for børnehavebørn.

4. Beskæftigelser og legetøj m. m., kollektive lege, skabende arbejde og huslige sysler.

B. Børnehavens samarbejde med hjemmene.

1. Forskellige former for samarbejdet med hjemmene: forældremøder, klubber o. lign., besøg i hjemmene og studiekredse for forældre (herunder bogudlån).

2. Former for praktisk vejledning og hjælp til forældrene.

C. Børnehavederens administrative ansvar.

1. Der foretages en gennemgang af de krav, der må stilles ved oprettelsen af en børnehave, for at denne kan opnå anerkendelse, samt af de gældende bestemmelser ved-

rørende børnehaver. Herudover gives der vejledning i bog- og journalføring og i affattelse af ansøgninger, skemaer m. v.

2. Der gives vejledning i reglerne om tilskud fra det offentlige og anvisning på førelse af møde- og betalingsbøger samt tilrettelæggelse af budget og førelse af regnskab samt i at tilrettelægge intern kontrol med en børnehaves indtægter.

3. Samarbejde med bestyrelse og medarbejdere.

4. Børnehavens hygiejniske forhold: læge, kost m. m.

5. Sommerkolonier.

D. Børnehavelærerindens personlighed, indstilling overfor gerningen, hendes samfundsmæssige stilling, faglige interesser, arbejdskår m. m.

§ 8.

Sociale fag og børnelovgivning.

Stk. 1. Det tilstræbes at give eleverne en forståelse af det moderne samfundsliv gennem belysning af dets økonomiske struktur, styreform og forvaltning.

Stk. 2. Der gives en almindelig oversigt over den gældende børneforsorgslovgivning i hovedtræk, og der lægges herved vægt på både børneforsorgens historie, herunder de private institutioners historie, og udviklingsgangen i lovgivningen. Der gives en oversigt over børneforsorgens organer (børneværnsudvalgene, de sociale udvalg, ankemyndigheder o. s. v.) og de institutioner, der virker for børneforsorg. Forsorgslovens regler om det almindelige børnetilsyn og børns anbringelse i pleje samt den forebyggende børneforsorg, herunder de forebyggende institutioner og deres virke i det moderne samfundsliv, gennemgås. Yderligere gennemgås reglerne om børns anbringelse uden for hjemmet og om opdragelseshjemmenes virksomhed. I tilknytning til omtalen af den almindelige børneforsorg gives der eleverne en orientering i lovgivningen vedrørende svangerskab, mødrehjælpsinstitutionerne og i børnelovene. Endelig orienteres eleverne om reglerne om børns retsstilling i person- og privatretten samt om adoption.

Gennemgangen af lovstoffet tilsigter ikke at bibringe eleverne en eksakt viden om de forskellige bestemmelser, men har alene til formål at bibringe dem et helhedsindtryk af retstilstanden på det omhandlede område og at give dem så megen orientering i emnerne, at de i påkommende tilfælde ved hjælp af håndbøger eller lignende selv kan skaffe sig svar på eventuelt foreliggende tvivlsspørgsmål.

Stk. 3. Familiekundskab. Der afsættes en række timer til arbejdet med familiens situation i det moderne samfund, dens opgaver, funktioner og særlige problemer som: familielivets betydning, familiens retsstilling, den gifte kvinde i erhvervslivet, boligspørgsmål og lign.

Stk. 4. I tilslutning til undervisningen foretages institutionsbesøg (uden for timetallet).

§ 9.

Etik.

Der foretages en gennemgang af de etiske grundprincipper i de kristne kultursamfund og disse princippers tilknytning til vor tids social-pædagogiske arbejde. Undervisningen bør tilstræbe at udvikle elevernes personlige og sociale ansvarsfølelse. Den må gives selvstændigt i de pågældende emner, men der er intet til hinder for, at en del af undervisningen under forudsætning af, at seminariet påser, at der gives en afrundet orien-

tering i faget, kan gives i tilslutning til andre fag, som emnet iøvrigt har tilknytning til, såsom praktisk børnehavelære, familiekundskab, pædagogikkens historie o. lign., og der vil intet være til hinder for, at undervisningen afsnitsvis varetages af flere lærere ved seminariet.

§ 10.

Sundheds- og sygdomslære.

Stk. 1. Undervisningen omfatter *anatomi og fysiologi* i hovedtræk, *hygiejne* (levneds-middel-, bolig- og personlig hygiejne med særligt henblik på barnets specielle krav i så henseende samt hygiejniske krav i børneinstitutioner, herunder i sommerkolonierne; endvidere vejledning i seksualhygiejne).

Levnedsmiddellære, evt. med praktiske demonstrationer af hensigtsmæssig børnekost; *sygdomslære*, specielt epidemiske børnesygdomme samt sygdomsforebyggende foranstaltninger; eleverne må være grundigt orienteret med hensyn til den tilsynsførende læges opgave og pligter.

Såfremt eleverne ikke forud for optagelsen har bestået en anerkendt samaritterprøve, må de uden for timeplanen gennemgå et nødhjælpskursus, der afsluttes med en anerkendt prøve.

Stk. 2. Der bør under den teoretiske undervisning lægges vægt på samarbejde med den børnehaveleder, der underviser eleverne i praktisk børnehavelære, således at elevernes opmærksomhed stadig henledes på sammenhængen mellem teori og praktik.

Stk. 3. Endelig gives der eleverne en kort orientering i børnepsykiatri så vidt muligt af en børnepsykiater eller af en klinisk-terapeutisk psykolog.

§ 11.

Naturkundskab.

Det bør gennem undervisningen tilsigtes at vække og styrke elevernes sans og forståelse for natur- og menneskelivet med alle dets virksomme, skabende kræfter.

Det elementære stof *botanik og zoologi* gennemgås væsentligst ud fra biologiske synspunkter og delvis støttet til selviagttagelser.

Oplysning om *behandling af stueplanter* og anden *blomsterpleje*, eventuelt vejledning i pasning af akvarier og terrarier, bør indgå i undervisningen, ligesom det i høj grad er ønskeligt, at eleverne kan få nogen vejledning i *havearbejde med småbørn*.

Enkelte *ekskursioner* bør også foretages.

§ 12.

Dansk.

Undervisningen er dels af almindendannende karakter, dels tilrettelagt specielt med anvendelsen i børnehaven og samlivet med børnene for øje.

Mundtlig og skriftlig dansk øves gennem litteraturlæsning på grundlag af den ældre og nyere litteratur på dansk, oplæsning, elevdiskussioner og korte elevforedrag samt skriftlige opgaver, der bl. a. kan formes som tidsskriftartikler, boganmeldelser, ansøgninger o. lign.

Børnelitteratur.

Fortælling for småbørn såvel som gennemgang af eventyr- og fortællingssamlinger, billedbøger og andre småbørnsbøger. En række timer på et børnebibliotek med gennemgang af bøger og orientering om biblioteksarbejde bør indgå som et led i undervisningen.

§ 13.

Sang.

Formålet med sangundervisningen er *dels* at lære eleverne at bruge deres stemmer rigtigt, at udvikle deres musikalske anlæg, samt at give forståelse af børns sang, *dels* at lære eleverne en del børnesange og sanglege at kende til brug i børnehaverne. Der bør gennemgås et passende antal sange, egnede for børn, f. eks. morgen- og aftensange og sange, der knytter sig til årets højtider.

§ 14.

Tegning.

Undervisningen, som også omfatter maling og eventuelt andre hermed beslægtede udtryksformer, må tilsigte at udvikle elevernes skabende evne for derigennem at give dem forståelse for barnets egne frembringelser.

Ligeledes bør eleverne være i stand til at udføre illustrationstegning på vægtavle, plakater o. lign.

§ 15.

Rytmik og gymnastik.

Undervisningen i disse fag tilsigter at bibringe eleverne forståelse for småbørns specielle behov på dette område såvel som en frigørende og udviklende legemlig-sjælelig aktivitet for de unge selv.

§ 16.

Manuelt arbejde.

Formålet med undervisningen i de manuelle fag er at udvikle elevernes færdighed i faget, således at de er i stand til at vejlede og inspirere børnene såvel ved frit arbejde som ved mere bundne beskæftigelser, og at lære dem at fremstille og istandsætte enkelt legetøj.

Formålet søges opnået gennem undervisning og dertil knyttet øvelse i *værktøjslære* og *materialelære*.

I *værktøjslære* meddeles der eleverne kendskab til og øvelse i brug og vedligeholdelse af en del værktøj til arbejde med papir, pap og træsløjd m. m.

I *materialelære* meddeles der eleverne en vis viden om forskellige materialegruppers anvendelse og behandling (papir, karton, stof, læder m. m.). Det står seminarierne frit, hvilke arbejder indenfor grupperne man ønsker gennemført, blot skal gruppen være behandlet og en del deraf helst i form af frit arbejde. Eleverne bør gennem enkelte modeller lære teknikken til vedkommende materialegruppe.

Det må anses for vigtigt, at eleverne i så vid udstrækning, som den egentlige oplæring tillader det, *arbejder frit*, således at deres fantasi og initiativ udvikles.

§ 17.

Valgfri fag for de enkelte seminarier.

De enkelte seminarier kan udover de fastlagte grundfag supplere undervisningen med fag af mere almen art, som man måtte finde værdifulde for de unges udvikling, f. eks. kulturhistorie, kristendomskundskab, foredrag over almene emner ved fremmede foredragsholdere.

IV. Den praktiske uddannelse.

§ 18.

Stk. 1. Den praktiske undervisning meddeles i dertil af overinspektionen for børneforsorgen godkendte øvelsesbørnehaver.

Undervisningen skal omfatte mindst 15 timers ugentligt arbejde i alle 4 semestre eller mindst 30 timer ugentligt arbejde i halvdelen af alle 4 semestre.

Stk. 2. Herudover omfatter den praktiske uddannelse mindst to ugers årlig heldagstjeneste i en børnehave samt i sommertiden mellem 2. og 3. semester mindst 3 ugers tjeneste i en sommerkoloni for børn.

Stk. 3. I højst 1 af de 4 semestre kan den praktiske uddannelse gennemgås i et af overinspektionen hertil godkendt fritidshjem, vuggestue eller opdragelseshjem for børn i alderen indtil 15 år.

§ 19.

Godkendelse som øvelsesbørnehave kan kun meddeles børnehaver, som opfylder de krav i henseende til ledelse, udstyr og arbejde, der efter en sagkyndig bedømmelse stilles til en vel ledet og indrettet børnehave. Børnehavens leder skal derhos besidde de fornødne pædagogiske forudsætninger for at kunne bibringe seminarieeleverne det tilsigtede praktiske udbytte af opholdet. Børnehaven skal råde over så megen uddannet medhjælp, at den kan drives forsvarligt uden anvendelse af elevernes arbejdskraft.

§ 20.

Stk. 1. Om den nærmere plan for elevernes beskæftigelse i øvelsesbørnehaven træffes aftale mellem lederen af denne og børnehaveseminariets leder. Elevernes arbejde vil dog som regel være at tilrettelægge således, at de i de to første semestre får lejlighed til at gøre deres iagttagelser over børnehavarbejdets gang og selv at deltage i dette arbejde under opsyn, medens de i de to sidste semestre bør have lejlighed til at arbejde mere selvstændigt.

Stk. 2. Lederen af børnehaveseminarieret eller lederen af den praktiske uddannelse bør ved inspektionsbesøg i børnehaverne — mindst en gang hvert semester — sikre sig, at disse fortsat opfylder betingelserne for at virke som øvelsesbørnehaver, og at eleverne får det tilstrækkelige udbytte af deres praktiske uddannelse.

Stk. 3. Såfremt der ved disse inspektionsbesøg konstateres forhold, som gør det tvivlsomt, om børnehaven fortsat kan godkendes som øvelsesbørnehave, bør der straks ske indberetning til overinspektionen for børneforsorgen.

§ 21.

Der føres ved øvelsesbørnehaverne en protokol eller et kartotek, hvori lederne i løbet af semestret indfører for hver enkelt elev oplysning om elevens beskæftigelse og hendes standpunkt i arbejdet. Efter semestrets udgang indsendes til seminarieret en udskrift af protokollen.

§ 22.

Såfremt den praktiske uddannelse i et semester henlægges til et fritidshjem, jfr. § 18, stk. 3, stilles der hertil tilsvarende krav som til øvelsesbørnehaverne, jfr. §§ 19—21.

V. Undervisningens afslutning.

§ 23.

Ved undervisningens afslutning udfærdiger faglærerne på grundlag af deres kendskab til elevernes kundskaber og evner et vidnesbyrd angående elevernes helhedsstandpunkt i de teoretiske, herunder de manuelle fag. Vidnesbyrdet indføres i skolens afgangsprotokol; for så vidt angår de fag, hvori særlig afsluttende prøve skal aflægges, skal vidnesbyrdet være meddelt og indført i protokollen forinden prøvens afholdelse.

Vidnesbyrdene sammenfattes under betegnelserne:

Særdeles godt, svarende til en præstation, der er fuldt tilfredsstillende og væsentlig ud over det normale.

Meget godt, svarende til en helt tilfredsstillende præstation.

Middel, svarende til en præstation, der er forsvarlig, men ikke hæver sig over gennemsnittet.

Under middel, svarende til en præstation, der er forsvarlig, men dog ikke når, hvad eleverne normalt kan yde.

Ringe, svarende til en præstation, der ligger betydeligt under middel, men dog kan passere, hvortil kan føjes en nærmere beskrivelse af de kvalifikationer hos eleven, der har dannet grundlag for den givne bedømmelse.

§ 24.

Eleverne fremlægger ved afslutningen en skriftlig årsopgave over et selvvalgt emne inden for fagene psykologi-pædagogik samt de udførte arbejder i de manuelle fag; der gives ingen særskilt bedømmelse af disse arbejder, der er taget i betragtning ved udfærdigelsen af det almindelige vidnesbyrd i fagene. Censor bør have lejlighed til at gøre sig bekendt med disse arbejder.

§ 25.

Stk. 1. Der afholdes følgende afsluttende prøver:

- a) en mundtlig fremstilling over et opgivet almindeligt emne inden for den psykologisk-pædagogiske fagkreds, således at der gives eleven 2 timers forberedelse til en selvstændig fremstilling, der efterfølges af en samtale om emnet, der ledes af seminarierets lærer i faget,
- b) en skriftlig opgave i børnehavelære (4 timer),
- c) en mundtlig prøve i sociale fag med $\frac{1}{2}$ times forberedelse.

Stk. 2. Opgaven til den skriftlige prøve stilles af undervisningsministeriets konsulent efter forhandling med censoren i faget og en repræsentant for seminarierne. Censor beskikkes af ministeriet.

Emnerne for de under a) og c) nævnte prøver foreslås af fagets lærer, men skal godkendes af censor.

Stk. 3. Ved den mundtlige prøve i sociale fag og samtalen over det opgivne almindelige emne inden for den psykologisk-pædagogiske fagkreds medvirker i hvert fag en af seminarierets lærere som henholdsvis eksaminator og leder af samtalen samt en af ministeriet efter seminarierets indstilling godkendt fremmed censor. Denne har ret til i tilslutning til eksaminationen og samtalen at stille spørgsmål til eleven.

Stk. 4. Bedømmelsen af den skriftlige opgave sker ved censor i forbindelse med læreren i børnehavelære. Bedømmelsen af de mundtlige præstationer foretages af eksaminator (samtalelederen) og censor i forening.

Stk. 5. Ved bedømmelsen benyttes de foran under § 23 angivne betegnelser.

Stk. 6. Opnås der ved bedømmelsen i et eller flere fag ikke mindst betegnelsen *ringe*, idet elevens præstation er af en sådan karakter, at den ikke vil kunne passere, afgør seminariets leder i samråd med lærerne i de hovedfag, hvori der aflægges prøve, om der kan meddeles den pågældende afgangsbevis.

§ 26.

Angående elevernes praktiske uddannelse afgiver lederne af denne uddannelse i de enkelte semestre hver en bedømmelse af elevens arbejde og evner ved besvarelse af en række bestemte, for alle elever fælles spørgsmål.

På grundlag af disse udtalelser og seminarietleders egne erfaringer fra besøg på praktikstederne affatter seminariets leder en hovedbedømmelse af elevens standpunkt og evner i det praktiske arbejde.

I tilfælde af uoverensstemmelser mellem praktikledernes og seminarietleders bedømmelse bør forhandling mellem de pågældende finde sted forinden afgivelsen af en afvigende bedømmelse.

§ 27.

Stk. 1. Efter afslutningen af prøven modtager eleverne et afgangsbevis, der underskrives af seminariets forstander. Beviset skal indeholde oplysning om de i henhold til § 23 meddelte vidnesbyrd angående kundskaber og evner i de forskellige fag, samt de ved de afsluttende prøver opnåede bedømmelser.

Stk. 2. På afgangsbeviset anføres derhos de af de pågældende praktikledere afgivne udtalelser om elevens praktiske arbejde i 3. og 4. semester.

§ 28.

Til elever, der udelukkes fra undervisningen i henhold til § 2, stk. 3, eller som af andre årsager ikke fuldender uddannelsen, jfr. § 25, stk. 6, må der ikke udleveres noget afgangsbevis, men alene en attestation fra seminarietlederen om, at de har fulgt undervisningen i et vist tidsrum, som nærmere angives.

§ 29.

Stk. 1. Ved hvert børnehaveseminarium føres en af ministeriet autoriseret afgangsprotokol, hvori hver dimittend opføres med fuldt navn, fødselsdag og -år.

For hver elev indføres inden prøvens afholdelse standpunktskaraktererne og praktikbedømmelserne, og efter prøven indføres de ved denne opnåede bedømmelser.

Stk. 2. Inden hvert års 1. marts indsender børnehaveseminarierne meddelelse til den tilsynsførende med undervisningen om, hvilket antal dimittender der indstilles til prøven.

§ 30.

Angående gennemførelse af de afsluttende prøver vil der være at fastsætte nærmere bestemmelser.

VI. Videregående uddannelse.

§ 31.

Stk. 1. Der indrettes en videregående uddannelse til uddybning og supplering af det ved den 2-årige lærerindeuddannelse lærte blandt andet med henblik på overtagelsen af stillingerne som ledere af børnehaver eller kombinerede institutioner under forebyggende

børneværn. Denne uddannelse, der normalt skal være 1-årig, kan kun søges af uddannede børnehavelærere, som efter afslutningen af børnehavelærerindeuddannelsen har haft mindst 3 års praktisk arbejde i en børnehave eller anden institution for børn i alderen 2—14 år.

Stk. 2. Der indrettes endvidere kortere instruktionskursus vedrørende enkelte emner. Disse kursus kan også søges af andre end dem, der gennemgår den i stk. 1 omhandlede videregående uddannelse.

Stk. 3. Kursus slutter uden nogen prøve, således at der alene meddeles eleverne attestation for deltagelse i kursus.

Stk. 4. Bevilling til afholdelsen af disse kursus søges tilvejebragt på de årlige finanslove.

Undervisningsministeriet, den 24. september 1953.

P. M. V.

Alb. Michelsen.

/ Erik Tjalve.

25. september.

Nr. 262.

Bekendtgørelse om uddannelse på de anerkendte fritidshjemsseminarier.

Indledning.

Fritidshjemsseminariernes formål er at uddanne ledere og medarbejdere til fritidshjem, fritidsklubber og lignende institutioner.

Seminariet meddeler gennem en 2-årig uddannelse eleverne de almene og pædagogiske kundskaber og praktiske færdigheder, som er nødvendige for virksomheden i fritidshjem, idet der samtidig lægges vægt på gennem denne uddannelse at udvikle og modne elevernes personlighed, således at de bliver sig fritidshjemsgerningens pædagogiske og sociale ansvar bevidst.

Undervisningen forudsættes gennemført i løbet af et sammenhængende tidsrum af 2 år; men hvor særlige forhold taler derfor, kan seminariet tillade, at uddannelsesperioden afbrydes mellem 1. og 2. klasse, dog at afbrydelsen normalt ikke bør udstrækkes ud over 2 år.

I. Oprettelse af fritidshjemsseminarier og tilsynet med disse.

§ 1.

Stk. 1. Som betingelse for godkendelse af fritidshjemsseminarier som berettigede til at meddele den i denne bekendtgørelse omhandlede uddannelse, der kvalificerer til overtagelse af stillinger som ledere og medarbejdere ved fritidshjem, kræves

at der foreligger en fyldestgørende plan for undervisningen, herunder angående optagelsesbetingelser, undervisningens indhold og afslutning,

at lederen normalt har forudgående uddannelse i og virksomhed inden for arbejdet i et fritidshjem og i kraft af sin uddannelse og erfaring iøvrigt må anses for egnet til at lede et fritidshjemsseminarium,

at lærerne har de fornødne kvalifikationer, hvortil for lærere i specialfag i almindelighed må forlanges en nærmere dokumenteret særlig uddannelse i disse fag, og for lærere i de almene fritidshjemsfag uddannelse som fritidshjemslærere,